

Шормо эл, порумук да рун берр!

28-ше (3260) №,
2016 ий 9 июль,
шуматкече.

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

АХ, СНЕГЕ ОЛЫК, КУМЫЛ СОЛЫК

Е.ЭШКИНИНАН фотожо.

«Снегыже-снегыже-е-е! Ай, мыняр шуко-о-о!» - изи кидшым шаралтен, Максим олык мучко куржын колтыш. А вара лап шинче да аважын пуымо майонез ведрашке чевер снегым пырчын-пырчын опташ тўнгале. Ик изи ведрам пога гынат, Елена Александровналан кугу польш. Теве ончалза снимкыш, кок-кум шагатыште мыняре погеныт!

Максим Яндыганов Советский посёлкысо «Светлячок» йоча-садыш коштеш. Кенез канышлан Волжский районысо Усола Корамасыш коваже-влак деке унала толеш. Максимым чылан пеш йоратат, тудо вет чоным куандарыше падыраш. Изи веле, муренат, куштенаат мошта, артист семын тўрлў сценкыште модеш. Адакше пашалан вуйым ок шупш, кова-влаклан комбигым ончаш полша. Моло рвезе-влак дене пырля велосипед дене кудалыштеш, Корамасын кугу стадионыштыжо футболла модаш йората. 1 сентябрьште рвезылан куд ий темеш. Тиде кечым Максим школышто тунемше кугурак йолташыже-влак семынак чот вуча.

А.ЭМАНОВА.

«Ямде лий-лан» возалтде коддынат? Ит ойгыро, мут уло. ваш-

Подписке

Йоратыме газететлан Российын чыла почто отделенийштыже кажне тылзын 15-ше кечыже марте подпискым ыштен кер-тат! Ит юва-тыл!

Йокрокланаш жап уке

тергенна. «Тазалык кече», «Экологий кече», «Селан кечыже», «Шарнымаш кече», «Книган кечыже», «Эрудит-влакын кечышт» да молат сай шарнымашым коденыт. Библиотеке вуйлатыше Нина Николаевна Докукинан Йошкар-Ола нерген презентацийже пеш онай ыле. Йошкар-Оласе тунг канyme парк гыч артист-влак «Петрушка ден Маша» постановкым ончыктеныт. «Светофор да тудын йолташыже-влак» мероприятийыште уремыште, корнышто шкем чын кучаш кълмым ушештаренна. Пурсанур селасе черкыште Сергей ача дене мутланенна, йырым-йыр арулыкым ыштенна. Лагерыште йокрокланаш жап лийын огыл. Вес тунемме ийлан вийым, ушым погенна.

Ксения СЕМЁНОВА, Александра ГРИЦЮК.

Медведево, Пурсанур.

Келшымаш

Илышыште келшымаш огеш лий гын, чылан туманлат, сырат ыле. Ме Даша йолташ ўдырем дене пеш келшена. Тудо ушан, лудаш йўрата, весела, мылам эре полша.

Виктория ОСИПОВА.

Марий Турек, Арбор.

Калык пале

✿ Июль – кеҗежын морторлыкшо.

✿ Июль – кеҗеж вуй.

✿ Июльым мўжш йўрата.

✿ Июль калыкым пукша.

Илья Максимов (снимкыште)

«Ямде лий» газетын изи йолташыже.

Тўрлў сынан заметкым возкала. Волжский район Пўтъял школышто кокымшо классым тунем пытарен. «Кажне кечын сай отжеткым налаш тыршенам, – ойла Илья, – авамым куандаренам».

Изи рвезе яра жапыште кайыкым, янлыкым, модыш замкым сўретлылеш. Рисований – эн йўратыме урокшо.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Историйым шергалына

★ 1709 ий 10

июлышто Полтава воктенyse кредалмаште Петр I вуйлатыме руш армий швед войскам сенен. Кредалмаш Полтава ола деч куд менге ўрдыжтў лийын. Полтавский кредалмаш Йўдвел сарлан мучашым ыштен. Тылеч вара Европышто Шведий озаланымым чарнен.

★ 1944 ий 13 июль – Вильнюсым фашист тўшка деч утарыме кече. Олам утарымаште совет войска дене пырля поляк армий, партизан отряд-влак кредалыныт.

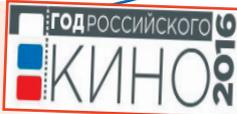
★ Кугу Отечественный саргодым 1943 ий 12 июлышто

Прохоровко воктене совет да немыч армийла коклаште танк дене пеш кугу кредалмаш лийын. Совет армийын танк войскажым генерал-лейтенант Павел Ротмистров вуйлатен. Но ты кечын ни совет армий, ни фашист кашак сенымашке шуын огытыл.

3 0

июнышто Звенигово

олаште «Феникс» кинотеатрын уэмдыме изи залже почылтын. Кокымшо залым почмо дене тиде кинотеатрыште ынде кечылан вич тўрлў фильмым ончыктен кертыт. Прокатыш лекше у фильмымат ончаш йўн лиеш. А йоча-влак кузе куаненыт! Тиде кечын нунылан «Мульт в кино» театр программмы да шуко мультфильмым ончыктеныт!

Келшен илена

Ешыштына визытын улына: Вероника авам, Геннадий ачам, Диана акам, мый да Андрей шольым. Авам - йочасадыште изирак группын воспитательже. Сурт сомылкажат ятыр, кидпашаланат пеш мастар. Ачам Москваш пашаш коштеш. Акам 9-ше классым тунем лекте. Тений шуко тыршашыже логале: вич предмет дене экзаменым кучыш. Ныл ияш Андрей шольым йочасадыш коштеш. А мый 7-ше классыш вончышым. Физкультурым йоратем. Ече дене куржталам, баскетболла, волейболла модам. Кугурак класслаште тунемше-влак шке командышкышт налыныт.

Кече гай аваем

Мыйын авам кече гай. Кумылжо волгыдо, поро, весела. Авамлан порткӧргым эрыкташ полшем. Яра жап годым книгам пырля лудына, эртыше кече нерген мутланена. Мый авамым чот йоратем.

Лена ИВАНОВА.
Шернур, Марисола.

шинчен ок мошто, эреак модеш, куржталеш, мыланем каналташат жапым ок пу. Диана арулыкым йората. Модмеке, чыла модышым верышкыже поген опта, кажне гана кидшым шовын дене мушкеш. Шукерте огыл Дианан изи шольыжо шочын. Тидлан тудо пеш куанен.

Оршанке, Упша.

Марина НИКОЛАЕВА.
Татарстан, Агрыз, Буймо.

Шўжарем

Мый Диана тукым шўжарем дене палдарынем. Тудо изи, но тугай весела, чолга ўдыр кушкеш. Шып

Денис ГАРАЕВ.

Синк-вейн

Ача
Мастар, чулым. Вурсалта, чамана, мокталта. Мыйын эн ныжыл айдеме, Энертыш.

Мария ИЛЬИНА.
Морко, Шўргыял.

Куандарем

Улыт мыйын коваем, Шерге-шерге аваем. Нуным мые йоратем, Кугешнем да пагалем. – Шуко ылыза, – манам. – Мый тендам куандарем: Сай отметкым вел кондем.

Ангелина ОГНЕВА.
Морко, Коркатово.

Ача-авадан кагаш

Йоча, телевизор да компьютер

«Пытартыш жапыште эргым пеш писын сыра, ваштареш ойлаш тўнгалын, ужмышудымын ончал шында, кечмогай сомылым виеш ыштыкташ кўлеш. Кызытсе мультфильм, боевик, компьютер модыш йочан койышыжым вашталтен кертыт мо?»

Таня П.
Морко район».

Ты йодышым рашемдаш «Детство» психологий да педагогике, медицине да социальный полышым пуышо рўдерын педагог-психологшо

Любовь Антоновна ГЛАЗКОВА полша:

– Кызытсе мультфильм, боевик, компьютер модыш икшывын койыш-шоктыш виянмым лугат. Тукымла кокласе кылым мондыктат, кугезе йўлам пагалымашым пытарат. Йоча-влак, телевизор экраныште осал койышын виян улмыжым ужмеке, илышыштат тыге лийшаш манын шонат. Нуно кинон тўн шонымашыжым умылен огыт шукто. Кугыен киносо осал еным ончен воштылеш гын, йоча тудын койыш-шоктышыжым ужын кугешна, могай виян, патыр, чылам сенга, тудо герой, манын шона. Шкежат тудын гай лияш тырша. Энгекыш логалше-влак нерген нимыняр ок коляне. Пуштедыме, лўйкалыме сынан компьютер модыш, кино-влак икшывын чаманыме, икте-весеылан полшымо, умылымо койышыжым пытарат. Йотэлысе мультфильмла почеш ямдылыме «черепашки-ниндзя», «человек-паук», «терминатор», «спайдермен» да моло тўрлў модыш-влак икшывым осалланаш, торжа лияш туныктат. Садлан тыгай сынан модышлам ида нал. Йоча-влаклан торжа сынан кино, мультфильмым шагалрак ончыктыза. Порылыклан, пагалымашлан туныктышо, енын ойгыжым умлаш да полшаш таратыше, кугыракым аклаш, изиракым чаманаш кумыландыше кино да мультфильм-влак эн сай улыт.

Л.ГРИГОРЬЕВА ямдылен.

МОРКО мландыште —

1 июльшто регионсо «Сылнымут аршаш» Колумб лудмаш эртен. Тудо мемнан деч Валентин Колумб семынак ўмыр лугыч кайыше поэт, журналист, мер пашаен Ю.П.Русановым шарныме лўмеш лийын, да Юрий Петровичын шочмо алыштыже, Морко районсо Нурўмбалне, эртаралтын. Сцене гыч Морко районын кок уста сылнымутчыжын, Валентин Колумб ден Юрий Русановын, поэзийышт йонгалтын.

Марий Эл Республикысе тўвыра, печать да калык-влак паша шотышто министр Михаил Зиновьевич Васютиным да моло кугу унам Нурўмбал калык кинде-шинчал да сылне муро дене вашлийын.

Ю.П.Русанов М.Шкетан лўмеш Мари́й национальный драме театрын директоржо лийын. Сандене «Юрий Русановын почеламутшо» номинацийыште сенгыше-влаклан пўлекым ты театр ыштен. Тўн режиссёр Роман Алексеев 12 ияш марте ийготан-влак коклаште 1-ше верым налше Анастасия СИДОРОВАЛАН (Морко, Унчо) (снимкыште ончылно) Салика курчакым кучыктен. 16-20 ияш-влак коклаштат 1-ше вер Унчо ўдырынак, Дарья ИВАНОВАН (снимкыште пурлаште), лийын.

Унчо школын туныктышыжо-влак (снимкыште Ю.Русановын шочмо пўртшў ончылно) 20 ияш деч кугурак-влак коклаште «Муро» номинацийыште палемдалтыныт. Л.К.Игнатьева (снимкыште шолаште) «В.Колумбын почеламутшо» номинацийыште 1-ше верым налын.

Тений «Сылнымут аршаш» поэзий пайремыште кудло утла конкурсант мастарлыкшым ончыктен. Кодшо ийла дене танастары-маште 20 ияш деч кугурак ийготан-влак ятырак лийыныт. Волжский район Сотнур гыч Анатолий Александрович САПАЕВ

Ижевскысе медицине тўнежын студенткыже Надежда ИЛБИНА «Муро» номинацийыште (16-20 ияш-влак коклаште) 1-ше лийын.

Ю.Русановын почеламутшым калык шўмышкак намиен шуктен. Тудо тунемше-влакымат машинам тарлен намиен. Шке примерышт дене ўдыр-рвезе-влакым сылнымутлан кумыландыше моло туныктышыланат тауштена.

Морко район Арын школ гыч «В.Колумбын почеламутшо» номинацийыште 1-ше верым налше Иван ВАСИЛЬЕВ (марий тувыран) - конкурсышто палыме лийме у йолташыже-влак Алексей МИТЯКОВ, Ольга НИКОЛАЕВА да Ангелина СУВорова (Волжский, Сотнур) дене пырля.

Конкурсышто ойыртемалтше юнкорна-влак: Элина НИКОЛАЕВА (Морко, Эгерсола), Влад ЛИХАЧЁВ (У Торъял, Токтарсола), Леонид АНДРЕЕВ (Морко, Шўргыял), Валентина КУШАКОВА (Советский, Кодам).

СЫЛНЫМУТ ЙӰР

Йошкар-

Ола гыч конкурсыш мийыше
 ўдыр-влак 1-ше вер дене палемдалты-
 ныт. **Снимкыште шола гыч пурлашке:**
Наталья ВАСИЛЬЕВА (30-шо №-ан школ)
 «Муро» номинацийыште (12 ияш марте ийготан-
 влак коклаште), **Ольга ВАСИЛЬЕВА** (14-ше №-
 ан гимназий) «В.Колумбын почеламутшо» номи-
 нацийыште (16-20 ияш-влак коклаште), **Ирина**
КУТЕРГИНА (21-ше №-ан школ)
 «В.Колумбын кусарыме почеламутлаже»
 номинацийыште (12-16 ияш-влак
 коклаште).

Поэзий пай-
 ремлан майыштак
 ямдылалташ тўна-
 лынам. Экологий
 теме мылам лишыл,
 сандене В.Колум-
 бын «Марий чоды-
 ра» почеламутшым
 ойырен налым.
 Морко мланде пеш
 порын вашлийын.
 Ю. П. Русановым
 шўгарже ўмбалне
 шарналтымеке, уна-
 влак Нурўмбалнак
 шочшо вес марий
 поэт Альберт
 Степановын сурт
 олмышкыжо пеледышым
 пыштеныт. Вара
 конкурс тўгалын.
 Чотак тургыжланаш
 логалын.

Кунам жури 12-16
 ияш-влак коклаште
 1-ше вер дене мыйым
 саламлен, эн ондакше
 сонгыра гай лийынам,
 а вара пуйто шулдырем
 кушкын.

Тыгай пайремыш
 намийымыштлан
 туныктышем Софья
 Альбертовна Росляковалан,
 авамлан, мемнам коштык-
 тышо водитель Костя
 Донскойлан кугу таум
 ойлем.

Екатерина РЫБАКОВА.

Н.А.Заболоцкий лўмеш 2-шо номеран
 Шернур школ.

Мужыр лаштыкым
 А.ЭМАНОВА ден Н.СЕМЕНОВА
 ямдыленыт.

«Ямде лий» газетын 1969-1986
 ийласе тўн редакторжо Алексей
 Юзыкайным шарныме лўмеш при-
 зым Морко

район
 Купсола
 школын
 тунемшыже
**Анастасия
 ИВАНОВА-
 ВАЛАН** тўн
 редактор
 Л.В.Семе-
 нова кучык-
 тен. Призын
 учредитель-
 же - поэтес-
 се **Зоя ДУДИНА.**

Советский
 район Алексеев-
 ский школ гыч
 Юлия ВАСИ-
 ЛЬЕВАН ка-
 газ йўксыжо

теве чонешта,
 шонет. А Морко
 район Энерсола
 школ гыч Ксения
ГРИГОРЬЕВА туге
 сылнын лудын,
 чынак, тўрлў йўр
 йўрмым шижат.
 Сандене жури ик ой
 дене когылянышт-
 тат «В.Колумбын
 почеламутшо» номи-
 нацийыште 12 ияш
 марте ийготан-влак
 коклаште 1-ше
 верым пуэн.

Йыгырвела-
 лаш Ярослав ден
 Ростислав МИ-
 ХЕЕВМЫТ Со-
 ветский районысо
 Ургакш лицей-
 ыште 1-ше клас-
 сым тунем пыта-
 реныт. Кужу кор-
 ным толын но-
 ныт гынат,
 В.Колумбын поче-
 ламутшо-влакым
 кўлынак лудыныт.
 Нунат диплом ден
 пўлекым налыныт.

Моло фотом «ВКонтакте» социальный сетьыште
vk.com/yamde_lii электрон адрес дене ончыза.

Ныл йолан

Йолташна

Тамле кочкыш дене сийлем

Амур пием ялысе моло пий-влак деч тулшол гай йошкар-нарынче тўсшө дене ойыртемалтеш. Мый кушко каем, Амур эре почеш шўдырна. Телым курыкышто йолташем-влак дене мунчалтена – тудат пеленна тагасен кудал вола. Кенезым ковам дене чодырашке снегым погаш тарванена – Амур почешна кудалеш. Тудо мыйын семынак печене ден кампеткым йората. Садлан тудым тамле кочкыш дене сийлем.

Юлия ВИТЮКОВА.

Оршанке, Упша.

Пырля модына

Мемнан Рекс пийна уло. Тудо шым ияш. Модаш пеш йората. Эн йоратыме кочкышыжо – шыл. Рекс авам почеш кевытыш кая. Ме пырля куанен модына.

Денис ТИМОФЕЕВ.

Волжский, Кугу Корамас.

Мыйым вашлиеш

Ляля пырыснан пунжо кум тўсан: ошо, шеме, шем-нарынче. Мый тудым пеш йоратем, чананем. Шуко жап туддене модам. Пукшашат ом мондо. Школыш коштмем годым Ляля автобусым вашлияш лектеден. Толмемым кузе шижын? Орыктара!

Огай

Акрет
Китайсе
император
тувыр
шокшы-
штыжо
пекинес
урлык
изи пийым
нумал
коштын.
Туш-
ман
лишеммым
шижмеке,
пий,
төрштен
лектын,
ўмбакаже
кержал-
тын.

Альмира
ВИШНЯКОВА.

Морко, Коркатово.

Точко-влакым ушыза,
сўретым чиялтыза. Мо
тиде?

Икана уремыште изи пийым ужынам. Кугу пий-влак тудым йыр авырен шынденит, пурын пытарат, шонет. Корно воктене кийыше кужу кадыр тоям руалтышым да утараш пижым. Саде-шамычет корагыч вет! Шке семынем куаненам: лўдын чакнен омыл! А изи пийлан мый келшенам докан, почешем тарваныш. Мыламже мом ышташ? Ала озаже уло да? Уремешат кодаш ок лий – пий-влак авырат. «Йора, - шоналтышым, - таче йўдлан мемнан

Изи пий

Кинофильм лў-
мыштө пий-вла-
кым палыза:
«Белый ... Чёрное ухо»
«Пограничный пёс ...»
«Ко мне, ...!»

(Мухтар, Бичм, Альми) деке кает, а эрла озатым кычалман».

Эрдене кынелмемлан изи пий кудыве-чыште кудалыштеш ыле. Тыгай изи,

огай. Мый уремыш колтынем, тек озажым кычалеш, а тудо ынежат тарване. Ачам ден авамат «Тек ила» маньыч. Но вуйышто ик шонемаш чарныде пёрдеш: «Ала озаже кызьт кычалеш, ойгыра, а мый...» Ял мучко эртышым, вес ялыштат йодыштым, ниго пийым йомдарен огыл! Тыге мый изи йолташым муым. Пукшышым, йўктышым, пушкыдо шудо шартышыште малтышым. Пиём мотореште, капшат пыртак чумыраш лие.

А икана школ гыч толмемлан мыйым сюрприз вучен. Пыжашыште йынгысыме вичкыж йўк йонгалтмек ончалынам гын... Кум пинеге! Конешне, паша ынде чотак ешаралте, но тиде вес йодыш.

Саша ЕМЕЛЬЯНОВ.

У Торъял, Токтарсола.

Врач

Врач тазалыкнам онча,
Кольшитеш, чыла терга.
Мом ышташ чыла ойла,
Пешак поро да ласка.
Ме тудлан ўшанена,

К ўш т ы м ы ж ы м
шуктена.

Эмлен гына
пытара,
«Кугу тау!»
– маньна.

Диана
СЕМЁНОВА.
Марий Турек,
Арбор.

Кидмастар

Кидпашалан тунемыт

Йочасадысе

ньюга-влак жапыштым модын гына
огыт эрtare, түрлө кидпашалан тунемыт.
Йоча-влак, ўстембал йыр шинчын, пеледы-
шым, открытым, атышорым да шуко молым
ямдылат (снимкыште). Нуным ышташ кагазым, пум, пла-
стик арверым, пластилиным, чиям кучылтыт. Ондак воспи-
татель умылтара, вара ньога-шамыч почешыже ыштат.
Пашашт ямде лиймек, икте-весеыштынм тагастарат.
Кастене ача-аваштлан ончыкташ нангаят.

Валерия ВАСИЛЬЕВА.

Татарстан, Балтаси, Улисъял.

К буква дене

Катя, Костя
ке в ы т ы ш
каеныт. Костя колбасам
кочнеже, Катя - кампет-
кым. Кочкыт, кутырат:
- Катя, кол кучаш каена?
- Каена!
- Костя, карпым кучынет?
- Кучынем, кугуракым!

Иван РЕПИН.

Советский, Ырша.

Эн сай пагыт

Каже йоча кенезым
вуча. Вет тунам эн кужу
каникул! Ынде шукырак
малаш, модаш лиеш.
Чодырашке емыжым
погаш, ерышке
йўштылаш кош-
тына. Йон уло
гын, теҥыз
воктекат миен
толаш лиеш.

Мария ЯКОВЛЕВА.
Мый кенез кечым йора-
тем. Йолташем-влак дене
пырля шер теммешке
модаш, ер вокте-
не йўштылаш
лиеш.

Тания ЭПАЕВА.

Тений кенез
шокшо лиеш, шонем.
Пакчасаскалан умен
шочашыже шокшо кече
кўлеш. Тыгак лыжга
йўржат ситышын
йўржө. Кучкыллан вўд
деч посна пеш йөсө.
Шокшо игече годым

меат вўд воктене
почагына.

Анатолий ГРИШКИН.

***

Дмитрий ГРИГОРЬЕВ.

Морко,
Энерсола.

Кугымөр когыльо

КЎЛЫТ: 3 муно, 1
стакан сакырло-
жаш, 100 г левы-
ктыме шўшмўй, ванилян
сакыр, 1,5 стакан
ложаш, 250 г кугымөр.

Муно ден сакырложа-
шым чот лугыза. Тушко
ўйым, ванилян сакырым,
ложашым ешарыза.
Салмаш нўшмўйым
йыгалтыза але ложа-
шым шавалтыза да руа-
шым опталза. Руаш
ўмбаке кугыморым
радам дене оптыза.
Коҥгаште але духов-
кышто 30 минут наре
кўжктыза.

Ик

муно олмеш пел бана-
ным кучылташ лиеш.

Индекс 78574.
Тираж 1300 экз. Заказ 2001.
Формат – А-4-В.
Директор-тўн редактор
Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru,
yamde_lii@mail.ru
Сайтын адресше: yamde-lii.ru,
Тел. 45-25-49(факс);
45-22-82.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК:
Марий Эл Республикы-
се культур, печать да на-
циональность паша шо-
тышто министерстве, "Ям-
де лий" газет" кугыжаныш
унитарный казенный
предприятий.

Газетым Массовый коммуникаций
сферыште да культур наследийым ара-
лымаште законодательством шуктен шо-
гымым эскерыше Федеральный службын
Приволжский федеральный округысо уп-
равленийыштыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральыште
пуымо.

0+

Печатыш пуымо жап – 14-00,
фактически – 13-00.
Ак – кутырен келшыме
почеш.

Авторын да редакцийын шо-
нымашыш түрлө лийын кер-
тыт. Серыш-влак мўнгеш огыт
колталт.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде
оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424006, Йошкар-Ола,
Строитель урем, 95.

Редакцийын да издателын
адресше: 424006, Йошкар-Ола,
СССР Вооружённый Вийын 70-ше
идалыкше урем, 20.

Географий урокышто тунык-тышо

тунемше деч йодеш:

- Италий картыште мола коеш?

- Резинке кемла.

- Чын, кемла. А молан лач резинке?

- Италийым йырым-йыр вуд авырен.

Чодырам аралыза!

Тайык ден Яндык-Валык аралыза!

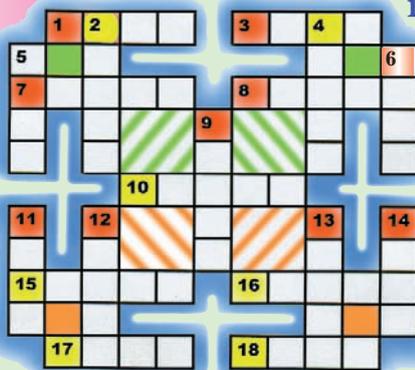
Диана ХАЛТУРИНАН, Ксения ОРЕХОВАН суретлышт. Советский, Ёрша.

Авай снегым погалтен -
Витаминым ешарем.
Сылне кекеж пагытна
Емыж ден куандара!
Инна АЛЕКСЕЕВА.
Морко, 1-ше номеран йочасад.

«Лүм мут» синониман кроссворд

Шола гыч пурлашке: 1.Чашкер. 3.Сога. 7.Тошкалтыш. 8.Айдеме. 10.Илыш. 15.Кыдал. 16.Лончо. 17.Йол. 18.Куп.

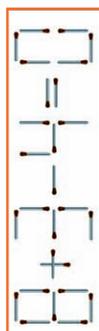

Кўшыч ўлыкө:
2.Родо.
4.Нелылык.
5.Кас.
6.Шийвундо.
9.Мут. 11.Сомыл.
12.Конверт.
13.Идалык.
14.Вургем.
Н.ИЛЬИНА.
Волжский, Карай.

Судуку

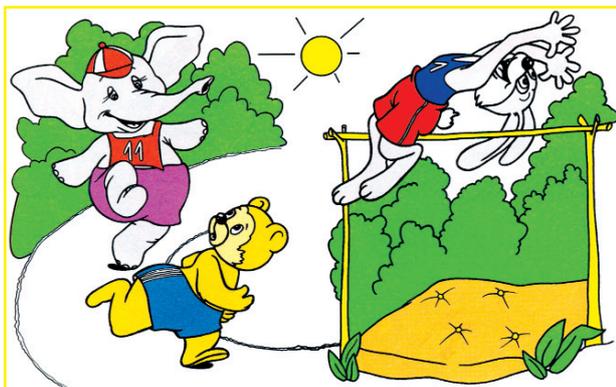

Яра клеткылашке 1 гыч 9 марте цифр-влакым шындедылман. Кўшыч ўлыкө, шола гыч пурлашке ик цифрат уэшпачаш возалтпаш огыл. Изи квадратыштат икгай цифр-влак лийпаш огытыл.

Чын вашмутым муаш, ик шырым верже дене вайталте.

Школышто кум икымше, кум кымышо да кум кумшо классла улыт. Тушто тунемше 12 йоча шуко пачашан ик пörтыштö пырля ила. Кузе шонедан, нине икшывевлак кокла гыч икмыняр йоча ик классыште пырля тунемеш мо?

Лу ойыргемым му.

